

Referat

Referent: Synne Stavheim

Arkiv ref.: 08/693-

Dato: 15.12.2008

Referatdato: 3.12.08

Fra-Til: 11.30-15.00

Sted: ABM-utvikling

Til stede: Knut Johannessen og Åse Lange, Riksarkivet
Hanne Holm-Johnsen, Preus Museum
Kristin Bakken, Arthur Tennøe og Kristin Aasbø, Nasjonalbiblioteket
Roger Erlandsen, Norsk kulturråd
Per Olav Torgnesskar og Synne Stavheim, ABM-utvikling

Forfall: Jonas Ekeberg, Preus museum. Stig Johan Kalvatn, Norsk kulturråd

Referat kontaktmøte 031208

Møteleder: Per Olav Torgnesskar

1. Orienteringer

a) 80 millioner bilder v/Preus museum og Nasjonalbiblioteket

Prosjektet 80 millioner bilder har fått god respons, for utstillingene, boka og for selve arbeidsprosessen i prosjektet. Mange av institusjonene som har levert bilder til prosjektet føler eierskap og delaktighet i prosjektet og har gitt positive tilbakemeldinger om dette. Det har hittil vært 2164 besøkende på utstillingen i Preus museum. Både skoleklasser, grupper og institusjoner/organisasjoner har besøkt utstillingen. Prosjektet har også fått veldig gode omtaler i pressen og salget av boka går bra.

Nasjonalbiblioteket er også veldig godt fornøyd med prosjektet. Prosjektet har involvert mange institusjoner og ble godt gjennomført på svært kort tid. Det er lagt ned store ressurser og mye arbeid i prosjektet. Prosjektet har gitt verdifulle erfaringer til videre arbeid i fotobevaringsnettverket.

Kontaktmøtet framhevet samarbeidet mellom NB og Preus som svært positivt. Det ble reist spørsmål om det vil være mulig å produsere en vandretstilling eller nettutstilling i forbindelse med prosjektet. Hvis det skal produseres en vandretstilling, må den baseres på faksimiler. Originalene vil ikke ha godt av å bli fraktet rundt til ulike steder. Det er foreløpig ikke planlagt nettutstilling. Personvern hensyn er en av grunnene til dette.

b) Blikk på barn

I forbindelse med Kulturrådets konferanse "Kunst for barn" i november 2008, produserte Preus museum en utstilling med 12 fotografier av barn i forskjellige situasjoner. Utstillingen ble vist i Black Box i Oslo på seminardagen og deretter i Kulturrådets kantine. Utstillingen ble finansiert av Kulturrådet. Alle bildene var fra

samlingen til Preus museum. Utstillingen som skulle fungere som et bakteppe for seminaret; kunst for barn og unge, har fått gode tilbakemeldinger.

c) Fotonettverket

Det er bestemt at informasjonen til medlemmer i nettverket heretter skal ligge på hjemmesiden og ikke sendes ut på e-post. Det blir i stedet sendt ut e-poster om at det er lagt ut ny informasjon på hjemmesiden. For at hjemmesiden skal fungere, er det viktig at informasjon og diskusjon foregår her.

Fremdrift i nettverkets prosjekter:

Widerøe-prosjektet; Prosjektet er i gang. Det ble etterlyst mer informasjon om prosjektet. Det var enighet om at informasjonsflyten må bli bedre og at det skal legges ut oppdatert informasjon på hjemmesiden om arbeidet i prosjektene.

Prosjektet "Fotografiets barndom"; Prosjektet fokuserer på fotohistoriens første år og hva som finnes i samlingene fra perioden 1839/40-1878. Det er planlagt et prosjektmøte i Preus museum der det skal defineres nærmere hvilke typer materiale dette dreier seg om. Å publisere et utvalg av de tidligste bildene med en oversikt over hvor materialet finnes er et mål for prosjektet på lang sikt. Det skal først foretas en kartlegging som grunnlag for å søke om midler til hovedprosjektet. Målet for kartleggingen vil være å få informasjon om hvor mye som er bevart fra denne perioden, hvor det er forekomster og hvilke teknikker som er brukt. Det finnes allerede mye informasjon om fotografene fra denne perioden (og denne må brukes i prosjektet), men detaljerte kunnskaper om samlingene er ennå ikke kartlagt. Det ble fremhevet at det er viktig å lage gode avgrensninger for prosjektet for at det skal bli vellykket. Det ble ytret skepsis i kontaktmøtet mot 1878 som relevant tidsavgrensning. Referat fra neste møte i prosjektgruppa og prosjektbeskrivelse skal legges ut på hjemmesiden.

d) Samlingsregisteret

Kristin Aasbø demonstrerte søk i det nye samlingsregisteret. Samlingsregisteret skal være et hjelpemiddel for de som jobber med foto på forskjellige måter. Målet er å få samlingsregisteret til å bli en selvstendig katalog som leder direkte til de store samlingene etter aktuelle fotografer. Samlingsregisteret har ikke lenker til institusjonenes hjemmesider, men det lenkes direkte til det aktuelle materialet der det er digitalisert. Treff i samlingsregisteret vises også i Google-søk. På sikt er det et ønske å få med informasjon fra de kommersielle aktørene (bl.a. bildebyråer) i samlingsregisteret.

For å få institusjonene til å legge inn informasjon i samlingsregisteret, er det brukt en kombinasjon av registreringsskjemaer og en egen kommentarfunksjon i basen. Beskrivelsen av materiale sendt inn i forbindelse med prosjektet 80 millioner bilder er lagt inn i registeret som eksempler til etterfølgelse. For at samlingsregisteret skal fungere bra, er det viktig at informasjonen stadig kan bli oppdatert. Det må være

gode muligheter til å kunne korrigere feil og det bør knyttes faste rutiner og tidsfrister til dette. På neste nettverksmøte vil det være behov for tid til å informere om dette. Det er viktig at fotonettverket brukes aktivt i et samarbeidsprosjekt av denne typen.

e) Digital langtidslagring v/Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket utreder forskjellige muligheter når det gjelder digital langtidslagring. Det er etablert kontakt med Kultur IT for å se på muligheter for og kunne importere informasjon fra Primus inn i Nasjonalbibliotekets system. Det er samtaler mellom utviklingssjef for IT i NB og lederen av Digitalavdelingen i ABM-utvikling om kartlegging av muligheter når det gjelder ABM-søk. Det skal også arbeides med å spesifisere avleveringsformat for det materialet som ikke ligger i primus (metadata og teknisk format). Både IT-avdelingen og fagavdelingene i NB ønsker å satse tyngre på utvikling av katalogdata og testverktøy for foto. De ønsker også å satse mer på digital formidling av foto. Det jobbes etter konkrete planer på området, og NBs representanter var optimistiske til fremdriften, til tross for en del problemer underveis så langt. Eksterne piloter ble nevnt som en av mulighetene som diskuteres. Under dette punktet ble det også minnet om at en standard for filformat (inkl. foto) ble utviklet i prosjektet "Norsk digitalt bibliotek" ("Rammeverkprosjekt"), og at ABM-utvikling og NB må være i løpende dialog om dette (jf. punkt om utvekslingsformat under eventuelt).

f) ABM-utviklings fototiltak

ABM-skrift "Viktig og vakkert":

Publikasjonen ble lansert på et seminar i Horten i oktober. Både publikasjonen og seminaret har fått gode tilbakemeldinger. Seminaret hadde et generelt fokus på kritisk refleksjon rundt utvalg og prioriteringer av fotografisk materiale. ABM-utvikling vurderer å følge opp dette med et seminar/kurs som mer skal fokusere på praktisk bruk av kriteriene og metodene som blir presentert i skriftet.

Revidering av "Digitalisering av fotosamlinger":

Arbeidet er i gang i den gamle arbeidsgruppa. Hege Oulie skal bruke ca. et månedsverk på skrivearbeid og oppdatering av rapporten. Preus museum og ABM-utvikling deler på lønnskostnadene. Etter planen skal rapporten bli publisert i løpet av våren 2009.

Revidering av "Rettigheter og fotografi":

ABM-skrift 45 "På rett hylle med åndsverksloven" skal dekke hele abm-sektoren og alle materialtyper, og er for generell og overordnet på fotografi. Det er derfor foreslått at en publikasjon som kom i 2002 fra Norsk Museumsutvikling skal komme i revidert utgave. Her skal det fokuseres ikke bare på hvilke begrensninger som settes av lovverket, men også hva det er mulig å gjøre innenfor lovverket.

Digitalt notat:

ABM-utvikling vil utarbeide et notat om sine digitale satsinger, og hvilken relevans disse har på fotofeltet. Generelt skal foto knyttes til de store prosjektene og ikke være egne små prosjekter.

Nordisk fotobevaringsnettverk:

Det har vært arrangert to møter mellom det svenske Fotosekretariatet, Det finske fotomuseet, Islands Nasjonalmuseum, den danske Landsforeningen til bevaring av fotografi og film og ABM-utvikling. Siste møte var i København i august.

Nettverket har søkt om midler fra Kulturkontakt nord til å utarbeide en nordisk fotohåndbok. Søknaden har fått avslag, men en ny søknad om støtte skal etter planen sendes til Nordisk Kulturfond.

Fotosekretariatet (Sv) har tatt initiativ til å opprette en nordisk foto-wiki. Dette skal i første omgang være et sted der det nordiske nettverket innenfor fotofeltet kan samle og diskutere artikler og manus til den planlagte boka.

Det ble reist spørsmål om tiden er inne for en ny Nordisk fotokonferanse. Tidligere ble slike konferanser arrangert hvert 3. år. Nå er informasjonsflyten og deltagelsen så god mellom de forskjellige landene når det gjelder konferanser, slik at behovet for fellesnordiske konferanser kanskje er mindre enn tidligere. Behovet skal likevel vurderes nærmere.

Fotonettverkets artikkelserie:

ABM-utvikling har bestilt en designmal for den planlagte "Fotonettverkets artikkelserie". Det dreier seg om et fast oppsett av tekst og bilder i word. Det skal bli en samling av artikler med fothistorisk interesse som publiseres på nettet. Artiklene som legges inn i serien kan være publisert tidligere, men det kan også bli aktuelt å bestille nye artikler. Det ble foreslått at den fothistoriske oversikten/bibliografien fram til ca. 1992 som Fotosekretariatet i sin tid utarbeidet kan publiseres her.

Landskonferansen 2009:

Forslag om to alternative datoer for landskonferansen 2009:

24. – 25. mars eller 30. – 31. mars. Endelig tid og sted skal bestemmes i løpet av kort tid. Den kommende Stortingsmeldingen om digitalisering ble nevnt som mulig tema for konferansen.

2. Nasjonal innsamlingsplan – status og fremdrift

Det ble orientert om siste møte i arbeidsgruppa 10.11.08. De viktigste vedtakene/punktene var:

1. Minstekrav til bevaringsforhold må inn i planen. (jf. Preus, NB, arkivforskriften).
2. Forslag: Preus museum utvikler ”kanon” over de viktigste fotografene. (Dynamisk liste til åpen diskusjon.)
3. Samtidsstrategi må inn i planen, bl.a. digitalfoto i offentlig forvaltning og flyktige teknikker (sms og lignende.)
4. Oppdrag til de nasjonale ansvarsinstitusjonene: ”Utarbeide oversikter over egen fotobestand og samlings-/aksjesjonsplaner med definerte satsingsområder”.

Det finnes ikke en oversikt over den nasjonale fotobestanden. Det blir sett på som viktig at det kommer innspill på punkt 4 fra institusjonene så snart som mulig. Det er viktig å kunne si noe om de nasjonale aktørenes samlings- og aksjesjonspolitikk for foto. I forbindelse med dette er det også en oppgave å samle og systematisere det som allerede finnes på dette området, som for eksempel samarbeidsavtaler mellom institusjoner som angår aksjesjonspolitikk. Detaljeringsnivået i en samlings- og aksjesjonsplan kan variere. Her kan man først innhente erfaringer før det konkretiseres nærmere hvordan en slik plan skal bygges opp. Det er viktig at satsingsområdet for den enkelte institusjon blir formidlet på en tydelig måte, og mye av denne teksten til en samlings- og aksjesjonsplan kan sannsynligvis klippes fra andre styringsdokumenter hos den enkelte fotobeveringsinstitusjon. Neste møte i arbeidsgruppa for Nasjonal innsamlingsplan blir i februar.

3. Eventuelt

Samarbeidsprosjekt mellom Preus museum og Kunsthistorisk institutt ved Universitetet i Praha

Preus museum har fått forprosjektmidler fra ABM-utvikling for å forberede søknad til EØS-fondet. Det gjelder et samarbeidsprosjekt med Kunsthistorisk institutt ved Universitetet i Praha om registrering, magasinforhold, konservering og undervisning. Det er 3 personer fra Preus som er involvert i prosjektet.

Knudsens fotosamling

ABM-utvikling har mottatt søknad fra Norsk teknisk museum om midler til sikring og bevaring av Knudsens fotosamling.

Statens kartverk

Det er dialog mellom Kartverket og Nasjonalbiblioteket om deponering av 1,2 mill vertikalbilder (tekniske flyfoto for kartproduksjon). Det ble understreket at Statens kartverk i utgangspunktet er avleveringspliktige til Riksarkivet. NB forsikret om at en eventuell avtale skulle klareres med Riksarkivet.

Asta

Det er registrert noe ulike uttalelser fra Riksarkivaren og Asta-stiftelsen når det gjelder bruk av Asta som fotokatalogiseringssystem, og videre utvikling av Asta når det gjelder foto. For å få større klarhet i hvilket ambisjonsnivå som gjelder for Asta som fotokatalogiseringssystem vil ABM-utvikling ta kontakt med Asta og eventuelt eierne for å finne ut mer om dette, bl.a. om forholdet Asta og FotoStation.

Felles utvekslingsformat

Det ble foreslått på møtet at det bør være samtaler mellom ABM-utvikling og Nasjonalbiblioteket om felles utvekslingsformat og tekniske metadata for foto (jf. pkt. 1. e om langtidslagring).

Dato for neste kontaktmøte:

4. juni på Preus museum